

Helsinki 31.12.2012

Dnro 362/4/11

Jouni Luukkainen
Wallininkuja 2 C 53

00530 HELSINKI

Viite: Kirjeenne 26.1.2011

VASTAUS

Arvostelite kirjeessänne Turun kaupungin kasvatus- ja opetustoimen sekä kasvatus- ja opetustoimenjohtaja (sittemmin sivistystoimen toimialajohtaja) Timo Jalosen menettelyä Turun peruskoulujen ja lukioiden päivänavauksia koskevassa asiassa erityisesti seuraavasti.

Kerroitte, että Turun Sanomissa tammikuussa 2011 julkaistun artikkelin mukaan Turun peruskouluissa ja lukioissa pidettiin sellaisia uskonnollisia päivänavauksia, joista vastoin perustuslakia ja Opetushallituksen ohjeita kukaan ei saanut omantunnon syistä vapautusta. Kerroitte myös, että edelleen lehtitietojen mukaan Jalonen oli linjannut: "Rukous on se kriteeri. Yksi virsi ei vielä tee päivänavauksesta uskonnollista." Teidän mukaanne virsi on uskonnon harjoittamista ja päivänavaus uskonnollinen tilaisuus, jos sen esimerkiksi pitää seurakunnan työntekijä tai siihen sisältyy virsi. Mielestänne uskonnolliset päivänavaukset olisi syytä lopettaa kokonaan.

Pyysitte oikeusasiamiestä kertomaan Jaloselle, että hänen tapansa rajata uskonnollisia aineksia sisältäviä päivänavauksia pois uskonnollisten päivänavauksien piiristä on vastoin perustuslaissa taattua uskonnon ja omantunnon vapautta sekä Opetushallituksen ohjeita.

Kantelunne johdosta Opetushallitus antoi lausuntonsa sekä toimialajohtaja Jalonen selvityksensä, jotka lähetettiin Teille tiedoksi. Annoitte asiassa vastineenne 5.4.2011.

Toimialajohtaja Jalosen selvityksen mukaan Turun Sanomien artikkelissa toimittaja oli yhdistellyt laajan keskustelun aineksia varsin vapaasti, eikä tekstiä ollut mahdollista lukea etukäteen. Jalosen mukaan Turun kaupungilla ei ole omaa ohjeistusta asiassa, vaan Turku noudattaa Opetushallituksen asiasta antamaan tiedotetta (28.2.2006, 19/2006: Perusopetuslain muutoksen vaikutukset uskonnon ja elämäntarkastustiedon opetukseen sekä koulun toimintaan).

Opetushallituksen lausunnosta ilmenevät asiaan liittyvät keskeiset oikeusohjeet. Lausunnossa oli viitattu edellä mainittuun tiedotteeseen (19/2006) sekä lukiokoulutuksen järjestäjille ja lukioille 31.3.2006 annettuun, vastaavat asiat sisältäneeseen tiedotteeseen (28/2006).

Opetushallituksen lausunnossa todettiin, ettei edellä mainituissa tiedotteissa ole määritelty sitä, milloin päivänavaus on uskonnollinen. Opetushallituksen näkemyksen mukaan päivänavaus on uskonnollinen muun muassa silloin, kun siihen sisältyy rukous tai virsi. Edelleen Opetushallituksen mukaan kun päivänavaus on lyhykestoinen tilaisuus, siihen sisältyvä yksikin virsi on olennainen osa päivänavausta. Näin ollen virsi tekee päivänavauksesta uskonnollisen toisin kuin koulujen perinteisiin, suomalaiseen juhlatraditioon kuuluviin juhliin sisältyvän virren ei katsota muuttavan juhlaa uskonnon harjoittamistilaisuudeksi.

Katson voivani tässä asiassa yhtyä Opetushallituksen näkemykseen siitä, että koulun lyhykestoinen päivänavaus on uskonnollinen muun muassa silloin, kun siihen sisältyy rukous tai virsi. Tässä asiassa saadusta selvityksestä ei kattavasti ilmene, miten päivänavaukset, niistä tiedottaminen ja niihin osallistuminen oli Turun peruskouluissa ja lukioissa käytännössä järjestetty. Ottaen huomioon se, että kantelussa esitetyt väitteet perustuivat lehtitietoihin ja se, että Jalosen selvityksen mukaan Turussa noudatetaan Opetushallituksen edellä mainittua ohjeistusta katson, ettei asiaa ole aihetta enempää selvittää.

Totean, että kantelunne ja saadun selvityksen perusteella asiassa ei ilmennyt aihetta epäillä Turun sivistystoimen tai toimialajohtaja Jalosen menetelleen toimenpiteitani edellyttävällä tavalla lainvastaisesti tai virheellisesti.

Lähetän jäljennöksen vastauksestani tiedoksi Opetushallitukselle sekä Turun sivistystoimen toimialajohtaja Timo Jaloselle.

Kirjeenne liitteet palautetaan ohessa.

Apulaisoikeusasiamies

Jussi Paju

Oikeusasiamiehensihteeri

Piatta Skottman-Kivelä